

Säkerhetsdatablad

1. Namnet på produkten och företaget

<u>Produktnamn:</u>	Aspen R, Aspen Racing Fuel
<u>Användningsområde:</u>	Bränsle för bensinmotorer.
<u>Leverantör:</u>	Lantmännen Aspen Petroleum AB Iberovägen 2 430 63 Hindås Sverige Tel: 0301-23 00 00 Fax: 0301-23 00 99 Hemsida: www.aspen.se E-post: info@aspen.se
<u>Kontaktperson:</u>	Mats Uhrlander, tel. 0708 – 23 50 09.
<u>Telefon vid olycksfall:</u>	Giftinformationscentralen, tel. 112. Ulf Karlsson, tel. 0708 – 23 50 11.

2. Sammansättning/ämnenas klassificering

<u>Farliga ämnen</u>	<u>EG-nr</u>	<u>CAS-nr</u>	<u>Halt %</u>	<u>Symbol</u>	<u>Riskfraser</u>
Nafta (petroleum), fullrange alkylat-	265-066-7	64741-64-6	10-30	F, Xn	R11-38-65-67
Nafta (petroleum), isomeriserings-	265-073-5	64741-70-4	10-30	F, Xn	R12-38-51/53 65-67
Nafta (petroleum), lätt katalytiskt krackad, avsvavlad	295-441-0	92045-59-5	10-20	F, Xn	R12-38-45-46- 51/53-63-65/65
Metyl-tert-butyleter (MTBE)	216-653-1	1634-04-4	5-15	F	R11-20-38-48- 63-65-67
Toluen	203-625-9	108-88-3	20-35	F, Xn	R11-20-38-48- 63-65-67
Bensen	200-753-7	71-43-2	< 0,1	F, T	R11-45- 48/23/24/25

R-fraser som nämns i kapitel 2 avser endast enskilda ämnen. Se kapitel 15 för gällande bestämmelser om produkten och kapitel 16 för alla riskfraser i klartext.

Säkerhetsdatablad

3. Farliga egenskaper

<u>Klassificering:</u>	Hälsoskadlig. Mycket brandfarligt. Miljöfarlig.
<u>Hälsa:</u>	Kräkning i samband med ofrivillig förtäring kan medföra allvarliga lungskador/kemisk lunginflammation. Irriterande för huden. Farligt vid inandning och hudkontakt.
<u>Brand:</u>	Mycket brandfarligt. Kan redan vid rumstemperatur bilda explosiv blandning med luft. Ångorna är tyngre än luft och sprider sig därför längs marken. Risk för gnistbildning genom elektrostatisk uppladdning.
<u>Miljö:</u>	Giftigt för vattenlevande organismer. Stora volymer kan tränga igenom marken och förorena grundvattnet. Persistent under syrefattiga förhållanden.

4. Första hjälpen

<u>Inandning:</u>	Vid överexponering, frisk luft. Vila.
<u>Hudkontakt:</u>	Tag av nedstänkta kläder. Tvätta med tvål och vatten.
<u>Ögonkontakt:</u>	Skölj med riklig mängd vatten. Håll ögonlocken brett isär och avlägsna eventuella linser. Om besvär kvarstår kontakta läkare.
<u>Förtäring:</u>	Framkalla ej kräkning. Kontakta omedelbart läkare eller Giftinformationscentralen 112.
<u>Medicinsk info:</u>	Risk för aspiration med kemisk pneumoni som följd.

5. Åtgärder vid brand

<u>Släckmedel:</u>	Använd skum, kolsyra eller pulver. Använd aldrig vatten.
<u>Övrigt:</u>	Behållare i närheten av brand flyttas och/eller kyls med vatten.

Säkerhetsdatablad

6. Åtgärder vid spill/oavsiktliga utsläpp

<u>Åtgärder till skydd för människor:</u>	Se till att eventuella antändningskällor avlägsnas. Vid otillräcklig ventilation använd gasmask med filter typ A (brun).
<u>Åtgärder till skydd för miljön:</u>	Förhindra utsläpp till mark, dagvatten och avlopp. Vid större spill (> 50 liter) kontakta Räddningstjänsten.
<u>Saneringsmetoder:</u>	Absorberas i sand, jord eller dylikt. Samla upp och lägg i förslutningsbar behållare. Hanteras som farligt avfall.

7. Hantering och lagring

<u>Lagringstemperatur:</u>	Ej över normal rumstemperatur.
<u>Transporttemperatur:</u>	Max 50° C.
<u>Råd om hantering och lagring:</u>	Förpackningen förvaras väl tillsluten på väl ventilerad plats. Får inte hanteras, lagras eller öppnas nära antändningskällor. Produkten kan ackumulera statisk elektricitet vilket kan ge gnistbildning. Skyddsjorda all utrustning. Undvik fallhöjd över 50 cm för vätska.
<u>Regler om hantering och lagring:</u>	Förvaring av större mängder brandfarlig vätska kan fordra tillstånd av kommunal nämnd.
<u>Brandklass:</u>	Brandfarlig vätska, klass 1.

Säkerhetsdatablad

8. Begränsning av exponeringen/personliga skyddsåtgärder

Hygieniska gränsvärden enligt AFS 2005:17:

Ämne	CAS-nr	Halt %	NGV	TGV	KTV
Toluen	108-88-3	20-35	50 ppm 200 mg/m ³	-	100 ppm 400 mg/m ³
Alkylatbensin	64741-64-6	10-30	900 mg/m ³	-	-
Metyl-tert-butyleter	1634-04-4	5-15	30 ppm 110 mg/m ³	-	60 ppm 220 mg/m ³

Förebyggande åtgärder: God luftväxling. Rök ej i närheten av produkten. Hålls åtskild från eld och gnistor.

Personlig skyddsutrustning: Vid risk för direktkontakt använd skyddshandske av PVC eller nitril och lämpliga skyddskläder. Vid risk för stänk använd skyddsglasögon. Vid otillräcklig ventilation använd gasmask med filter A (brun).

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Form:	Lättflyktig vätska.
Lukt:	Karakteristisk.
Kokpunkt:	40-190° C
Flampunkt:	< 0° C
Tändtemperatur:	> 300° C
Explosionsgränser:	0,6-8,0 volym-%
Ångtryck:	50-65 kPa @ 38° C)
Relativ densitet:	725-780 kg/m ³
Viskositet, kinematisk:	< 1 mm ² /s @ 40° C
Relativ avdunstn. hastighet:	> 1000 (BuAc=100)
Löslighet i vatten (ppm):	Delvis.
Löslighet:	Lätt löslig i de flesta organiska lösningsmedel.
Relativ ångdensitet	> 1 (luft=1)

Säkerhetsdatablad

10. Stabilitet och reaktivitet

Stabilitet: Kemiskt stabilt men lättantändligt. Ångor kan bilda explosiv blandning med luft.

Material och kemiska produkter som bör undvikas: Starka oxidationsmedel.

Farliga omvandlingsprodukter: Inga kända. Koloxid kan bildas vid ofullständig förbränning.

11. Toxikologisk information

Inandning: I höga koncentrationer kan ångor från produkten verka irriterande på andningsorgan och påverka centrala nervsystemet. Symptom kan vara huvudvärk, yrsel och illamående. Långvarig eller ofta upprepad exponering kan ge nervskador.

Hudkontakt: Irriterar huden. Tas till viss del upp genom huden och kan ge symptom som vid inandning.

Ögonkontakt: Kan ge irritation och sveda.

Förtäring: Kan ge magsmärtor och kräkningar. Kan även påverka nervsystemet och ge symptom som vid inandning. Små mängder vätska som kommer ned i andningsorganen vid förtäring eller på grund av kräkning, kan förorsaka kemisk lunginflammation eller lungödem.

Medicinsk info: Risk för aspiration med kemisk pneumoni som följd.

Säkerhetsdatablad

12. Ekotoxikologisk information

Rörlighet: Eventuell påverkan av vatten och mark reduceras avsevärt genom hög flyktighet och låg vattenlöslighet. Produkten flyter på vatten. Stora spill kan tränga ner i marken och förorena grundvattnet.

Nedbrytbarhet: Nafta (petroleum), fullrange alkylat- och Nafta (petroleum), isomeriserings- är ej biologiskt lättnedbrytbara men fotokemiskt lättnedbrytbara i atmosfären. Värden för nedbrytbarhet är för ingående ämnen, ej beredningen.

Ämnen	EG-nr	CAS-nr	Halt %
Toluen BOD5/COD: 0 - 0,65	203-625-9	108-88-3	20-35
Metyl-tert-butyleter (MTBE) 1,8% bryts ned på 28 dygn OECD 301D	216-653-1	1634-04-4	5-15

Bioackumulering: Bioackumulering möjlig. Värden för bioackumulering är för ingående ämnen, ej beredningen.

Ämnen	EG-nr	CAS-nr	Halt %
Toluen BCF: 13 Log P _{ow} : 2,66	203-625-9	108-88-3	20-35
Metyl-tert-butyleter (MTBE) BCF: 1,5 Log P _{ow} : 2,90	216-653-1	1634-04-4	5-15

Ekotoxicitet: Produkten kan förväntas skadlig för vattenlevande organismer. Värden för toxicitet är för ingående ämnen, ej beredningen.

Ämnen	EG-nr	CAS-nr	Halt %
Nafta (petroleum), fullrange alkylat- EL ₅₀ Daphnia 48h: >1000 mg/l Art: D. magna OECD TG no 202. Alg, Raphidocoeles subcapitata, ErC ₅₀ >100 mg/l/72h. OECD 201.	265-066-7	64741-64-6	10-40
Nafta (petroleum), lätt katalytiskt krackad, avsvavlad Alg, Selenastrum capricornutum, IC50 15 mg/l/72h (Katalytiskt krackad nafta).	295-441-0	92045-59-5	10-20
Metyl-tert-butyleter (MTBE) LC ₅₀ Fisk 96h: 110 mg/l Art: Pimephales promelas EC ₅₀ Daphnia 48h: 340 mg/l Art: Ceriodaphnia sp. IC ₅₀ Alger 72h: >800 mg/l Art: Scenedesmus subspicatus	216-653-1	1634-04-4	5-15
Toluen LC ₅₀ Fisk 96h: 6,3 mg/l Art: Oncorhynchus kisutch EC ₅₀ Daphnia 48h: 11,5 mg/l Art: D. magna IC ₅₀ Alger 72h: 12,5 mg/l Art: Selenastrum capricornutum	203-625-9	108-88-3	20-35

Säkerhetsdatablad

13. Avfallshantering

- Avfallsklassificering: Rester av produkten klassas och hanteras som farligt avfall enligt Avfallsförordningen (SFS 2001:1063). Förslag på avfallskod, 13 07 02 Bensin.
- Tömningsanvisning: Vänd emballaget med öppningen nedåt tills droppfritt (< 1 droppe per minut). För att minska explosionsrisken, låt fatet luftas med öppningen nedåt. Var uppmärksam på riskerna som föreligger med förpackningar som har innehållit brandfarliga vätskor. Punktera inte, skär inte och svetsa inte i förpackningen.
- Tomemballage hantering: Tömt plastemballage sorteras som hård plastförpackning. Det kan också lämnas till förbränning för energiåtervinning. Förslag på avfallskod, 15 01 02 Plastförpackningar. För info, ring Plastkretsen 08-566 144 50. Fat skall lämnas till certifierad återvinnare, förslag på avfallskod, 15 01 04 Metallförpackningar. För info ring Metallkretsen 08-566 144 60.

14. Transportinformation

- ADR/RID:
(väg/ järnväg) UN 1203
Benämning: Bensin
Klass: 3
Förpackningsgrupp: II
- IMDG:
(sjö) UN 1203
Proper shipping name: Petrol
IMDG-class: 3
Packing group: II
EmS: F-E, S-E
- DGR:
(flyg) UN 1203
Proper shipping name: Petrol
Class: 3
Packing group: II

Säkerhetsdatablad

15. Gällande bestämmelser

Klassificering/märkning:

Farosymbol/Farobeteckning:

Mycket brandfarligt

Hälsoskadlig

Miljöfarlig

Innehåller: Toluen / Nafta(petroleum), isomeriserings- / Nafta(petroleum), fullrange alkylat- / MTBE / Nafta(petroleum), lätt katalytiskt krackad, avsvavlad.

Riskfraser:

R 11	Mycket brandfarligt.
R 20	Farligt vid inandning.
R 65	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring.
R 48	Risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering.
R 63	Möjlig risk för fosterskador.
R 38	Irriterar huden.
R 51	Giftig för vattenlevande organismer.
R 53	Kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Skyddsfraser:

S 2	Förvaras oåtkomligt för barn.
S 23	Undvik inandning av rök/ånga.
S 24	Undvik kontakt med huden.
S 36/37/39	Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd.
S 62	Vid förtäring framkalla ej kräkning. Kontakta genast läkare och visa denna förpackning eller etiketten.
S 61	Undvik utsläpp till miljön. Läs särskilda instruktioner/varuinformationsblad.
S 16	Förvaras åtskilt från antändningskällor - Rökning förbjuden.
S 43	Vid brandsläckning använd pulver, CO ₂ eller skum. Använd aldrig vatten.

Säkerhetsdatablad

16. Övrig information

<u>Betydelse av riskfraser angivna i sektion 2:</u>	R 11	Mycket brandfarligt.
	R 12	Extremt brandfarligt.
	R 20	Farligt vid inandning.
	R 38	Irriterar huden.
	R 45	Kan ge cancer.
	R 46	Kan ge ärftliga genetiska skador.
	R 63	Möjlig risk för fosterskador.
	R 65	Farligt: kan ge lungskador vid förtäring.
	R 67	Ångor kan göra att man blir dåsig och omtöcknad.
	R 48/23/24/25	Giftigt; risk för allvarliga hälsoskador vid långvarig exponering genom inandning, hudkontakt och förtäring.
	R 51/53	Giftigt för vattenlevande organismer, kan orsaka skadliga långtidseffekter i vattenmiljön.

Informationskällor: Kemiska ämnen 11.0 – Arbetskyddsmyndigheten (2006).
Klassificeringsdatabasen – Kemikalieinspektionen (2006).
Test report 31/04. Aspen 4T, Daphnia magna immobilisation test.
– Toxicon AB (2004).
Test report 182/06. Toxicity testing of Aspen 4t, Algae, growth inhibition test.
– Toxicon AB (2007).
Test Report 07-25. Evaluation of the aerobic biodegradability of organic compounds 182/06 (Aspen 4t). – AnoxKaldnes AB (2007).

Ersätter: Säkerhetsdatablad 2009-09-17.

Uppgifterna i denna varuinformation anses korrekta enligt dagens kunskaper och erfarenheter, men någon försäkran kan inte lämnas att informationen är fullständig.

Det är därför i användarens intresse att klargöra om informationen är tillräcklig för det ändamål för vilket produkten skall användas.